

Împovarată cu datorii, Europa are puține opțiuni pentru a atenua impactul exploziei prețurilor la energie (analiza)

Explozia prețurilor la energie, declanșată de războiul dintre SUA și Israel împotriva Iranului, pune guvernele europene sub presiune pentru a ajuta gospodăriile și firmele, însă problemele financiare din unele economii limitează răspunsurile lor, arată o analiză Reuters.

Acest lucru face puțin probabil ca aceste guverne să reproducă sprijinul larg oferit după invazia rusească din Ucraina, din 2022, când subvențiile și alte forme de asistență s-au ridicat la sute de miliarde de euro.

Franța, Grecia și Polonia au plafonat prețul combustibililor și au introdus restricții asupra marjelor de profit, măsuri care au un cost redus pentru bugetul public, în timp ce Germania dorește să reglementeze prețurile la pompa. Dar este posibil să fie nevoie să facă mai mult.

"Dacă livrarile de gaze din Qatar vor fi întrerupte timp de mai multe săptămâni și prețurile la gaze vor crește, este probabil să vedem guverne care vor interveni și vor reintroduce unele subvenții", a declarat Frank Gill, analist la S&P Global Ratings.

Deocamdată, guvernele nu pot ști unde vor ajunge prețurile la energie. Dar este clar că sunt precaute în ceea ce privește măsurile fiscale.

Marea Britanie a declarat că este prea devreme pentru a îngheța acciza la combustibil, în timp ce guvernul francez a respins apelurile opoziției de a reduce taxa pe valoarea adăugată (TVA) la benzina. Italia are în vedere utilizarea veniturilor din TVA generate de prețurile mai mari pentru a finanța o reducere a accizelor la combustibil.

Diferența față de 2022 este că pandemia de COVID-19 și criza energetică care a urmat au lăsat deficite bugetare în economiile europene cu aproape trei puncte procentuale mai mari decât în 2019, a precizat Frank Gill.

Creșterea economică este mai slabă decât acum patru ani, iar costurile cu dobânzile sunt mai mari, în timp ce guvernele europene deja măjorează cheltuielile pentru apărare. Germania își intensifică împrumuturile pentru un plan masiv de stimulare.

Deși cotația barilului de petrol a ajuns la 120 de dolari săptămâna aceasta, apropiindu-se de vârful din 2022, situația energetică a Europei nu este chiar aceeași ca în 2022. Prețurile gazelor au crescut cu peste 50% de la începutul războiului, dar chiar și așa sunt departe de nivelurile de peste 300 de euro pe megawatt-ora atinse în 2022. Și Europa nu se grăbește să înlocuiască niciun furnizor, așa cum a făcut cu Rusia.

Dar dacă prețurile ridicate vor persista și guvernele trebuie să ofere sprijin, acest lucru ar putea amplifica presiunile fiscale din Franța și Marea Britanie, având în vedere deficitele lor bugetare mari, a declarat săptămâna trecută Federico Barriga-Salazar, șeful departamentului de ratinguri de la Fitch.

În Europa Centrală, S&P a declarat că ratingul de tip "investment-grade" al Ungariei se confruntă cu riscuri, având în vedere măsurile de sprijin deja generoase existente înaintea alegerilor din aprilie.

Spania, Portugalia și Grecia au finanțe mai solide, dar cheltuielile mai mari ar putea compromite redresarea lor, a spus Barriga-Salazar.

În ceea ce privește Italia, care a parcurs un drum lung pentru a-și reface reputația fiscală, Scope Ratings a avertizat

ca încetinirea creșterii ar putea complica ieșirea sa din măsurile de disciplină bugetară ale Uniunii Europene.

Având în vedere spațiul limitat de acțiune, măsurile de sprijin, pe care guvernele le-au menținut ample în 2022, vor trebui să fie limitate și mai țintite de data aceasta, au declarat economiștii Barclays. Oficialii din Marea Britanie și Germania au reiterat deja acest mesaj.

Analiștii bancii Morgan Stanley au declarat că măsurile de sprijin energetic ale guvernelor din zona euro au reprezentat 3,6% din PIB în perioada 2022-2023, când regulile UE de limitare a deficitelor au fost suspendate în timpul pandemiei. Acum, estimează analiștii, aceste state ar putea oferi doar un sprijin de aproximativ 0,3% din PIB pe an, respectând în același timp regulile UE.

Dacă Strâmtoarea Ormuz rămâne închisă mai mult de o luna și există semne că creșterea economică slăbește, UE ar putea permite unor țări să se abată temporar de la reguli, estimează analiștii Morgan Stanley, care se așteaptă ca țările membre să cheltuiască până la 0,6% din PIB pe an pentru a finanța măsuri specifice. Cu toate acestea, ar fi nevoie de o recesiune severă pentru ca UE să își suspende din nou regulile, subliniază analiștii Morgan Stanley.

Mai important, costurile mai mari cu serviciul datoriei reprezintă o constrângere în sine.

"Nu văd nicio țară care să fie foarte axată pe politici fiscale în acest moment, deoarece se tem că vor fi pedepsite", a declarat Gregoire Pesques, director de investiții la administratorul de active Amundi.